

[Indenrigsministeren.]

missionen at foretage en finjustering af den kommunale inddeling efter de for den øvrige inddelingsreform gældende principper i tilfælde, hvor der lokalt er eller vil blive fremsat ønske om regulering af kommunernes grænser.

Endelig tilsigtes der med lovforslagets bestemmelse om de kommunale organisationers lovfæstede indstillingsret ved besættelse af pladser i nævn, råd og kommissioner m. v. alene tilvejebragt en generel bemyndigelse til i tilfælde af en sammenslutning af disse organisationer at overdrage de hidtidige organisationers indstillingsret til den nye kommunale organisation, der måtte blive skabt ved sammenslutningen.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslagets bemærkninger, skal jeg anbefale forslaget til tingets velvillige behandling.

Justitsministeren (Thestrup): Herved har jeg den ære for det høje ting at fremsætte forslag til lov om det stedlige virksomhedsområde for foreninger til brandforsikring af bygninger.

Baggrunden for forslaget er ændringerne i den kommunale struktur som følge af revisionen af den kommunale inddeling og ophævelsen af sondringen mellem købstad-kommuner og sognekommuner.

Afgrænsningen af brandforsikringsforeningernes virksomhedsområde bygger på sondringen mellem købstæder og sognekommuner, og samtlige brandforsikringsforeninger har derfor rettet henvendelse til justitsministeriet om ophævelse af de gældende begrænsninger i områderne. Foreningerne har tillige henvist til, at de hidtidige begrænsninger vil kunne bevirke, at foreningerne ikke får de fordele, man ellers kunne opnå gennem virksomhedsrationalisering og anvendelse af moderne tekniske hjælpemidler.

Justitsministeriet kan tiltræde, at der ikke længere er grundlag for at opretholde de til dels historisk begrundede afgrænsninger i foreningernes virksomhedsområde.

Lovforslaget indebærer, at de bygningsbrandforsikringsforeninger, der står under justitsministeriets tilsyn, fra den 1. april 1970 med de rettigheder og forpligtelser, som følger af lovgivningen, kan tegne brandforsikring overalt i landet, naturligvis under

forudsætning af, at vedkommende forenings vedtægter hjemler adgang hertil.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til velvillig behandling i det høje folketing.

Forsvarsministeren (Ninn-Hansen): Jeg skal herved tillade mig for det høje ting at fremsætte forslag til lov om ændring af lov om lods væsenet.

De foreslåede ændringer er en følge af de ny lønnings- og pensionslove og vedrører dels lodsreguleringsfonden og dels den fælles lodspensionskasse.

For lodsreguleringsfondens vedkommende har den afgiftsfri indtægt hidtil svaret til slutlønnen for en tjenestemand i 23. lønningsklasse, hvor et flertal af statens skibsførere var placeret. Disse skibsførere er nu som hovedregel placeret i den ny lønningslovs 31. lønramme. Det foreslås derfor, at den pågældende bestemmelse i lodsloven ajourføres, således at det afgiftsfrie beløb for fremtiden kan følge lønudviklingen for denne gruppe af tjenestemænd.

For den fælles lodspensionskasses vedkommende gør det forhold sig gældende, at de i lodsloven for kassen fastsatte generelle retningslinjer følger den gældende pensionslovgivning for tjenestemænd i det omfang, kassens særlige forhold gør det muligt.

Efter at tjenestemændenes pensionsbestemmelser er ændret væsentligt ved lov om tjenestemandspension, har pensionskassens bestyrelse udarbejdet forslag til en ændring af de bestemmelser i lodsloven, der er knyttet hertil, således at de med visse tillempelser kan følge den ny tjenestemandspensionslov.

De foreslåede ændringer af lodslovens pensionsbestemmelser følger bestyrelsens forslag.

Lovforslaget er tiltrådt af Dansk Lodsforening.

Jeg tillader mig at anbefale lovforslaget til velvillig behandling i det høje ting.

Handelsministeren (Knud Thomsen): Hermed har jeg den ære for det høje folketing at fremsætte forslag til lov om restaurations- og hotelvirksomhed m. v.

Lovforslaget er stort set overensstemmende med det udkast til en ny lov for

[Handelsministeren.]

dette erhvervsområde, som er indeholdt i den betænkning, beværterlovudvalget afgav for kort tid siden. Betænkningen er tidligere omdelt i tinget.

Ved folketingsbehandlingen i 1966 af forslaget til den nye næringslov, der også nødvendiggjorde tekniske ændringer i beværterloven, blev der fremsat ønske om en mere omfattende revision af beværterloven. Den daværende handelsminister nedsatte følgelig den 17. maj 1966 et udvalg, der fik til opgave at udarbejde forslag til en ny beværterlov med henblik på en tilpasning af loven til nutidens krav. Udvalget fik samtidig pålagt under sit arbejde at have mulighederne for en forenkling af lovens administration for øje.

I udvalget har de interesserede erhvervsorganisationer, forbrugerrådet, afholdsbevægelsen, de kommunale organisationer samt administrative instanser, herunder politiet, været repræsenteret. Udvalget har endvidere været tiltrådt af indenrigsministeriets ædruelighedskonsulent.

I overensstemmelse med det mandat, der var givet udvalget, har det set det som sin opgave at udarbejde et lovforslag, hvis gennemførelse ville betyde en liberalisering af dette erhvervsområde på linje med den liberalisering, der fandt sted ved gennemførelsen af næringsloven. Herved ville der åbnes mulighed for et friere initiativ hos erhvervet, end den nugældende restriktive beværterlov tillader. Dette ville også kunne fremme konkurrencen til gavn for forbrugerne. Samfundsudviklingen gør en vis strukturændring i vore restaurationserhverv ønskelig, således at vægten i større omfang end i dag lægges på servering af daglige måltider til en overkommelig pris. Alene det stigende antal af gifte kvinder, der er beskæftiget uden for hjemmet, taler herfor. Udvalget har haft for øje, at lovgivningen burde tilrettelægges således, at den ikke hindrede en udvikling ad disse baner. Der har dog i udvalget samtidig været enighed om, at beværterlovgivningens ædruelighedsmæssige sigte ikke måtte forringes.

Jeg synes, at det er lykkedes for udvalget at løse sin opgave, og jeg deler stort set de synspunkter, der har fundet udtryk i betænkningen. Kun på ganske enkelte punkter, som jeg skal komme nærmere ind på i

det følgende, har jeg ikke ment at kunne følge udvalget.

Inden jeg går over til en mere almindelig gennemgang af lovforslaget, tror jeg, det vil være på sin plads — i få hovedtræk — at redegøre for den bestående retstilstand.

Alle tidligere beværterlove — 1912, 1924, 1939 og 1958 — bygger på et bevillingsystem. Hvor bevillingsprincippet undtagelsesvis er fraveget, er der tale om mindre betydningsfulde former for næringsvirksomhed, der kan udøves på lejlighedstilladelse, stadetilladelse, marketenderitilladelse o. s. v. Alt, hvad vi i daglig tale kalder restaurations-, konditori- og hotelvirksomhed, forudsætter derimod bevilling, hvad enten der udskænkes stærke drikke eller ej. Man har faktisk 5 forskellige former for bevilling. Hertil kommer de særlige tilladelser, jeg nævnte før, suppleret med tilladelser til forhandling med stærke drikke. I alt mere end en halv snes forskellige „adkomster“, der igen i visse tilfælde kan kombineres.

Bevillingsmyndighederne er forskellige fra land til by. På landet er amtsrådet bevillingsmyndighed, i købstæderne bevillingsnævne. Hver enkelt købstad har sin egen beværtervedtægt, hvor antallet af bevillinger inden for lovens højstegrænser fastsættes. Overskrides bevillingstallet, hen skydes sagen til det særlige overbevillingsnævn. I vedtægterne er bevillingernes gyldighedsperiode fastsat til enten 5 eller 8 år.

Alle bevillingsansøgninger skal passere politiet, der foretager de nødvendige undersøgelser vedrørende ansøgerens personlige kvalifikationer m. v. Først derefter kan sagen — i købstæderne — forelægges bevillingsnævnet. Nævnet skal foretage bekendtgørelse om ansøgningen med henblik på fremkaldelse af eventuelle indsigelser. Som regel fremkommer ingen indsigelser. Ved afgørelsen er det pålagt bevillingsnævnet bl. a. at lægge særlig vægt på uddannelse i faget, et moment, der kan medvirke til en uhensigtsmæssig indsnævring af ansøgernes kreds.

Man regner med, at en bevillingsansøgning på denne måde er ca. 3 måneder undervejs.

På landet er fremgangsmåden yderligere kompliceret ved, at ansøgningen skal passere fra sogneråd til amtsrådet som den egentlige bevillingsmyndighed. Der er under visse omstændigheder adgang til at for-

[Handelsministeren.]

lange sagen afgjort ved kommuneafstemning. Herudover er der i visse tilfælde mulighed for sagernes indankning for handelsministeriet.

Hvad her er anført, gælder alene de tilfælde, hvor næringsudøvelsen følger det normale mønster, d. v. s. hvor dispensationer af den ene eller anden art ikke har været nødvendige.

Dispensationer er imidlertid snart ved at høre til dagens orden. Der skal dispensation til for at drive virksomhed fra flere forretningssteder, for at forene beværter- eller gæstgivernæring med ret til udskænkning af stærke drikke med konditornæring eller med anden næring eller for at drive sådan virksomhed i lokaler, der står i forbindelse med lokaler, hvor sådan anden næring udøves. Da der normalt skal være ansat en bestyrer for hvert overskydende forretningssted, skal der yderligere dispensation til, hvis indehaveren mener at kunne forestå flere forretningssteder selv. Dispensation kræves også, hvor en stadeholder ønsker at drive virksomhed fra flere forskellige stader. Alle dispensationer — og de nævnte eksempler er ikke udtømmende — meddeles af handelsministeriet, der i hvert enkelt tilfælde må forelægge sagen for de sædvanlige bevillingsinstanser.

Med alt dette gør forslaget op. Efter forslaget udkræves der til udøvelse af den af loven omfattede virksomhed næringsbrev som restauratør- og hotelvært, og et sådant næringsbrev er også tilstrækkeligt, når der ikke ønskes mulighed for at servere stærke drikke. Betingelserne for at løse næringsbrev er de samme, som kræves for at drive handel, håndværk og industri, nemlig dansk indfødsret, bopæl her i landet og myndighed. For fremtiden skal den store hotelvært og den lille stadeholder have samme næringsbrev. Undtaget fra kravet om næringsbrevs-erhvervelse er alene de i forslagets kapitel 4 nævnte særlige former for virksomhed, nemlig marketenderi- og pensionatsvirksomhed og den særlige virksomhed, der ville kunne

udøves på grundlag af en såkaldt lejligheds-tilladelse ved fester, møder, udstillinger o. lign.

Næringsbrev som restauratør- og hotelvært giver adgang til at drive virksomhed over hele landet. Det udstedes af politimesteren på den næringsdrivendes bopæl — i København af magistraten — og skal forsynes med påtegning om forretningsstedet af vedkommende politimester, hvor virksomheden faktisk vil blive udøvet. Næringsbrevet kan altså forsynes med oplysning om et ubegrænset antal af forretningssteder landet over. Da næsten enhver — uden hensyn til tidligere uddannelse — kan løse et sådant næringsbrev, er det mit håb, at der ad denne vej skabes et incitament til oprettelse af spisesteder af enhver art, med deraf følgende stærkere konkurrence.

Allerede ved en ordning som den foreslåede er der opnået en helt afgørende forenkling af det næringsretlige grundlag for denne erhvervsudøvelse til bedste for borgerne — såvel de erhvervsdrivende som forbrugere — og til aflastning af myndighederne.

Jeg har forstået, at udvalget har beskæftiget sig meget med spørgsmålet om, hvorvidt man kunne gå så vidt i liberaliserings-tendenserne, at man også forlod bevillingssystemet for restaurationer med udskænkning af stærke drikke. Et mindretal, Arbejderbevægelsens Erhvervsråds repræsentant, har ment, at udvalgets overvejelser burde være resulteret i et forslag om fuldstændig afskaffelse af bevillingssystemet. Lovens personlige betingelser skulle blot gøres strengere, hvor næringsbrevet også giver adgang til servering af stærke drikke. Næringsbrevsuddstedelsen skulle i så fald ligge hos politimestrene med rekurs til handelsministeriet — respektive justitsministeriet — og adgang til domstolsprøvelse. Mindretallets begrundelse er gengivet i betænkningens side 12-13.

Udvalgets øvrige medlemmer har dog ikke ment at kunne gå så vidt. Man har fundet, at afgørende samfunds- og ærdelighedsmæssige interesser taler imod at for-

[Handelsministeren.]

lade bevillingssystemet på åremål, når der er tale om udskænkning af stærke drikke. I og for sig er der vel ikke større forskel på et bevillingssystem og et næringsbrevssystem, der indeholder hjemmel til at udøve et skøn over ansøgerens personlige egnethed; men når et skøn skal udøves, er jeg med flertallet enig i, at det er at foretrække, at dette udøves af et folkevalgt organ. Jeg mener heller ikke, at erfaringerne taler for at forlade en ordning, hvorefter kommunerne har indflydelse på antallet af udskænkingssteder for stærke drikke og disses placering.

Jeg tror også, at det ædruelighedsmæssigt vil være et tilbageskridt at forlade princippet med bevillingssystemet på åremål. Jeg tror, at frygten for, at bevillingen ikke skal blive fornyet, afholder en del restauratører fra at drive deres virksomhed på uønsket måde.

En vis forenkling ligger der imidlertid i administrativ henseende i, at bevillingsmyndigheden henlægges til primærkommunen alene i modsætning til den nuværende ordning uden for købstæderne; men dette nødvendiggøres allerede af kommunalreformen.

Der skal altså også fremtidigt bevilling til, når der skal udskænkes stærke drikke. Man skal for at få bevilling i forvejen have næringsbrev i henhold til § 2. Bevillingen, der skal være knyttet til et bestemt forretningssted, påtegnes næringsbrevet af vedkommende politimester. Kommunalbestyrelsen afgør selv, hvor mange bevillinger den enkelte næringsdrivende kan få. Der åbnes således mulighed for kædedannelser også inden for dette erhvervsområde, og jeg forventer, at kommunalbestyrelserne vil gøre brug heraf.

Betingelserne for at opnå en alkoholbevilling indeholdes i forslaget § 14. Sammenholdt med betingelserne for at få næringsbrev svarer de til de hidtil gældende for at få bevilling i henhold til beværterloven. Man opretholder således kravene om, at de pågældende — respektive medlemmer af bevillingsansøgende selskabers bestyrelse og direktion — ikke må have udvist en sådan adfærd, at der er grund til at befrygte, at de ikke vil drive virksomheden på for-svarlig måde.

Aldersbetingelsen for at opnå alkoholbevilling er således efter forslaget som hidtil 25 år. Et mindretal er gået ind for en nedsættelse til den almindelige myndighedsalder. Jeg har fulgt flertallet ud fra den betragtning, at der er tale om et erhverv, hvis udøvere må være i besiddelse af en vis modenhed, men aldersgrænsen er dog et spørgsmål, der vil kunne drøftes i det udvalg, som jeg går ud fra vil blive nedsat.

Fremgangsmåden ved meddelelse af alkoholbevillinger er imidlertid som tidligere berørt blevet forenklet. Sagerne afgøres af kommunalbestyrelsen eller det eventuelt nedsatte bevillingsnævn, og der skal ikke længere ske bekendtgørelse om andragerne.

Som tidligere nævnt er bevillingsperioden i dag 5 eller 8 år, men efter forslaget overalt 8 år. Et mindretal er gået ind for en periode på 5 år. Jeg finder dog en 8-årig periode ubetænkelig, navnlig når der foreslås etableret en adgang til administrativt at fratage bevillinger i tilfælde af misbrug.

Som det vil fremgå af udvalgets betænkning, er et flertal gået ind for en ophævelse af det siden 1963 bestående finansieringsforbud, hvorved det forbydes drikkevarerleverandører at finansiere restaurations- og hotelvirksomheder m. v. Flertallets begrundelse er gengivet i udvalgsbetænkningen pag. 19. Et mindretal, bestående af butikshandelens, engroshandelens og industriens samt afholdsbevægelsens repræsentanter, har derimod stillet forslag om at skærpe de eksisterende finansieringsbestemmelser, dog at forbuddet kun skal ramme virksomheder med alkoholbevilling. Mindretallets begrundelse findes gengivet i udvalgsbetænkningens side 19-20.

De gældende finansieringsbestemmelser blev som bekendt indført ved lov nr. 241 af 7. juni 1963. Loven blev næsten enstemmig vedtaget. Kun partiet de uafhængige stemte imod. Jeg skal tillade mig at hen-vise til Folketingstidende 1961-62, sp. 3749-52, sp. 4382-4401, og 1962-63, sp. 1278-81, sp. 1715-32, og sp. 5513-28.

Begrundelsen for lovens gennemførelse var ønsket om at hindre, at store koncerner inden for fabrikationen og handelen med stærke drikke skulle skaffe sig dominerende indflydelse på dansk restaurationsliv, således som tilfældet er i England og en række

[Handelsministeren.]

fællesmarkedslande, en frygt, der også stod i forbindelse med muligheden for Danmarks deltagelse i et større markedsområde, en mulighed, der nok i dag er rykket endnu nærmere.

Efter min opfattelse har forholdene ikke ændret sig på så væsentlig en måde siden nævnte lovs vedtagelse, at der skulle være grund til hverken at skærpe eller at ophæve forbuddet. Selv om der består visse muligheder for at omgå forbuddet, finder jeg ikke, at dette kan begrunde en ophævelse. Et massivt fremstød for at skaffe sig herredømme over danske restaurationer vil forbuddet forhindre. Ved at foreslå forbuddet opretholdt, om end begrænset til virksomheder med alkoholbevilling, vil man sikre det store antal forbrugere et frit valg på restaurationserne. I de lande, hvor drikkevarereleverandører har en væsentlig indflydelse på restaurationslivet, har dette da også givet anledning til kritik. Der foreligger herom en rapport fra det engelske monopoltilsyn, og også i fællesmarkedet er problemet taget op. For at modvirke omgængelsesforsøg er det dog fundet hensigtsmæssigt at udvide forbuddet til også at gælde bestyrere af virksomheder med alkoholbevilling. Endvidere er der foreslået indført en selvstændig straffebestemmelse for medvirken til overtrædelse af forbuddet, hvilket der i den mellemliggende tid har vist sig behov for.

Et mindretal inden for udvalget har været inde på den tanke, at kommunalbestyrelsen burde kunne stille som vilkår for en alkoholbevilling, at der i virksomheden serveres madvarer, et forslag, jeg ikke har kunnet tilslutte mig.

Som tidligere omtalt indeholder den gældende beværterlov en række forbud — såsom mod næringsudøvelse fra flere forretningssteder, mod forening af næring med udskænkning af stærke drikke med anden næring og mod lokalemæssig forbindelse mellem sådanne næringer — fra hvilke der alle kan dispenseres. Disse forbud bliver nu ophævet, jfr. forslagets § 16. Det eneste, der bliver tilbage, er kravet om, at der i de sidst omtalte tilfælde skal være selvstændig indgang til virksomhedens salgslokaler.

Ophævelsen af alle disse forbud vil, tror

jeg, være gavnlig, også fordi nyordningen vil gøre erhvervsdrivende fra andre brancher interesserede i restaurationserhvervet.

De funktioner, der er henlagt til den gældende lovs overbevillingsnævn, er omtalt i denne lovs § 20. Nævnet er i visse situationer obligatorisk bevillingsmyndighed og i andre kun fakultativ. Nævnet består af en formand og 7 ordinære medlemmer, de 4 valgt af Folketinget og de 3 af de store kommunale organisationer.

I forslagets § 13 foreslås nævnet opretholdt under navnet landsbevillingsnævnet. Dets bevillingsfunktioner er væsentligt indskrænket, idet nævnet fremtidig kun er bevillingsmyndighed i tilfælde, hvor det efter den hidtidige ordning obligatorisk ville være det. Der er foreslået en noget ændret sammensætning, nemlig en formand, der skal have den juridiske uddannelse, samt 4 medlemmer, hvoraf 2 skal repræsentere kommunerne og 2 være uafhængige af kommunale interesser og af erhvervsinteresser, der berøres af loven. Jeg har i forhold til udvalgets forslag indskrænket medlemstallet betydeligt. Begrundelsen herfor er anført i bemærkningerne til den pågældende paragraf.

Efter forslaget bortfalder den hidtidige adgang til på landet at afholde kommunaafstemning, en adgang, der imidlertid ret sjældent blev brugt og næsten altid med det resultat, at bevillingsændringer imødekomes.

Det er til gengæld fundet rimeligt at indføre en almindelig ankemulighed over for kommunalbestyrelses afgørelser, hvor en bevilling nægtes. Det er i forslagets § 11, stk. 2, fastsat, at hvor en kommunalbestyrelse nægter at give eller at forny en bevilling, skal sagen kunne indbringes for landsbevillingsnævnet. Nævnets funktioner udvides i forhold til den myndighed, der hidtil er tilkommet overbevillingsnævnet, og jeg tror, der hermed er skabt noget godt og rigtigt. Hvor retfærdigt et bevillingsnævn end søger at administrere sin myndighed, vil der alligevel altid kunne forekomme tilfælde, hvor det må findes ubilligt, at borgeren ikke skulle have mulighed for at lade afgørelsen prøve ved en højere instans.

Som modstykke til en sådan ankeinstans er det i øvrigt i forslagets § 18 fastsat, at

[Handelsministeren.]

der under bevillingens løbetid skal være adgang til at fratage en bevillingshaver hans bevilling, hvis han har gjort sig skyldig i grov eller oftere gentagen forsømmelse i sin virksomhed og de udviste forhold giver grund til at antage, at virksomheden ikke fremtidig vil blive drevet på forsvarlig måde. Der kan også i visse situationer af landsbevillingsnævnet gives politiet bemyndigelse til at stille vilkår for forretningsdriften, hvor denne er foregået på en sådan måde, at drukkenskab, utugt, uterlighed eller straffbare handlinger derved vil kunne fremmes. Overtrædelse af vilkårene vil i givet fald også kunne danne grundlag for fratagelse af bevillingen. Landsbevillingsnævnets afgørelse skal kunne indbringes for domstolene.

Adgangen til en sådan administrativ fratagelse af en bevilling vil forhåbentlig kunne bidrage til en højnelse af niveauet i restaurationer. Det er visse tilfælde følt som en mangel, at der ikke har været mulighed for at skride ind, når en forretning er drevet næsten „på kanten“, uden at skulle gå vejen om ad en straffesag med påstand om inddragelse af bevillingen.

Marketenderreglerne er lempet betydeligt. Der skal ikke længere tilladelse til at drive marketendervirksomhed, når der ikke finder udskænkning sted af stærke drikke. Er dette derimod tilfældet, vil det fortsat være nødvendigt med en marketenderitilladelse og en godkendt bestyrer. Det er foreslået, at de stærkere øltyper som porter, guldøl, påskebryg o. lign. ikke bør kunne udskænkes eller nydes i marketenderier. Dette har allerede givet anledning til en del indsigelser, som jeg dog mener man kan tage med sindsro. Arbejdspladsernes drikkevarer sortiment bør alene være dagligdagens. Nutidens arbejdsforhold med komplicerede maskiner kræver en særlig sikkerhed hos den beskæftigede, ikke blot af hensyn til ham selv, men også af hensyn til arbejdsfællerne. Bag forslaget ligger ikke mistillid til voré arbejdspladser, men det er ganske enkelt udtryk for den tankegang, at det stærke øl ikke hører hjemme på en arbejdsplads. Når man samtidig tillader udskænkning af bordvine, har dette en helt anden baggrund. Dette forslag er motiveret med, at mange virksomheders marketenderi af alle

med tilknytning til virksomheden lovligt også vil kunne benyttes til forskellige former for sammenkomster, hvor servering af bordvin kan være naturlig.

I § 25 er det foreslået, at bemyndigelsen til at fastsætte regler om indretning og benyttelse af lokaler o. lign., der anvendes i forbindelse med den af loven omfattede virksomhed, henlægges til handelsministeren. Et mindretal har fundet det rimeligere, om denne bemyndigelse tillægges indenrigsministeren. Det afgørende i dette spørgsmål er for mig ikke, om det er den ene eller anden minister, der skal have den beføjelse. Vigtigere er det, at borgerne ved, at bestemmelserne kan findes på samme sted. Jeg vil gøre opmærksom på, at det i medfør af bestemmelserne vil blive nødvendigt at fastsætte, hvilke myndigheder der skal foretage de respektive godkendelser og føre det fornødne tilsyn. Her må der nødvendigvis blive tale om en flerhed af myndigheder.

I sit lovudkast er udvalget gået ind for at opretholde den hidtil gældende adgang til politimæssig registrering af personer med beskæftigelse inden for hotel- og restaurationsbranchen — det såkaldte tjenerregister. Denne ordning stammer fra en lov af 1921 — „Nyhavnsloven“ — hvis bestemmelser blev indkorporeret i beværterloven af 1939. Jeg mener ikke, at det skulle være nødvendigt med denne registrering af tjenerne m. v., når en tilsvarende registrering ikke findes i andre brancher, hvor der måske kunne motiveres et behov herfor. Skal en person undrages adgang til beskæftigelse i restaurationsérhvervet som følge af straf, må det efter min mening finde udtryk i dommen på grundlag af reglerne i straffelovens § 79 om frakendelse af retten til at udøve en vis virksomhed. I overensstemmelse med denne min opfattelse er reglerne om denne ordning udgået.

Af forslagets resterende bestemmelser finder jeg kun anledning til at gøre opmærksom på, at der — efter forhandling med Grønlandsministeriet — er tilvejebragt hjemmel for, at loven ved kgl. anordning vil kunne sættes i kraft for Grønland, for så vidt angår de regler, der omhandler den erhvervsvirksomhed, hvortil der kun kræves almindeligt næringsbrev. Hermed bringes loven på linje med, hvad der er

[Handelsministeren.]

gældende for næringsloven. Derimod er der ikke fundet anledning til at tilvejebringe en tilsvarende hjemmel for den virksomhed, hvortil der kræves alkoholbevilling. Her adskiller de særlige grønlandske forhold sig for meget fra forholdene hernede.

Beværterloven — eller, som det nu foreslås, „loven om restaurations- og hotelvirksomhed m. v.“ — er en af de love, der regulerer dagliglivets problemer. Jeg er heller ikke i tvivl om, at der vil kunne opstå en livlig debat om forslaget enkelte bestemmelser, og at meninger og traditioner vil komme til at brydes. Jeg imødeser med glæde en sådan debat, også i offentligheden. Jeg tror imidlertid, at det foreliggende lovforslag vil være egnet grundlag for en ny og livligere erhvervsudøvelse på dette felt med en sund og alsidig konkurrence, og den forenkling af denne lovgivning og administrationen heraf, som forslaget i høj grad er udtryk for, håber jeg også vil blive værdsat.

Med disse ord skal jeg anbefale lovforslaget til det høje tings velvillige behandling.

Endvidere har jeg den ære for det høje ting at fremsætte forslag til lov om registrerede revisorer.

Under behandlingen her i tinget af forslaget til lov om statsautoriserede revisorer, der var et led i næringslovsreformen, blev der af flere partiets ordførere givet udtryk for, at man, således som det var foreslået af et mindretal i næringslovskommissionen, burde overveje at gennemføre bestemmelser om godkendelse af kvalificerede revisorer uden for de statsautoriseredes kreds. I den betænkning, som blev afgivet af folketingsudvalget vedrørende forslaget til lov om statsautoriserede revisorer, henstilledes det til overvejelse, hvorledes særlige bestemmelser for sådanne revisorer eventuelt kunne gennemføres.

Da der ved lovforslagets 2. behandling viste sig at være bred politisk enighed om, at dette spørgsmål burde underkastes en nærmere undersøgelse, gav min forgænger hr. Tyge Dahlgaard ved debattens afslutning tilsagn om at lade foretage en undersøgelse af de nærmere muligheder for, at en gruppe ikke-statsautoriserede revisorer skal kunne anerkendes officielt.

Dette tilsagn til folketinget blev fulgt ved nedsættelsen den 6. oktober 1967 af handelsministeriets revisorudvalg, der fik til opgave at undersøge behovet for godkendelse af en særlig gruppe revisorer ved siden af de statsautoriserede og eventuelt at udarbejde udkast til ny lovgivning, som måtte findes nødvendig for etablering af en sådan gruppe revisorer.

Udvalget blev sammensat af repræsentanter udpeget af handelsministeriet, finansministeriet, Butikshandelens Fællesråd, Den danske Handelsstands Fællesrepræsentation, Håndværksrådet, Industrirådet, De samvirkende danske Landboforeninger i forening med De samvirkende danske Husmændsforeninger, Det kooperative Fællesforbund i Danmark, Foreningen af statsautoriserede Revisorer, Dansk Revisorforening og Dansk Revisor Union.

Dette revisorudvalg afgav i august 1969 sin betænkning om registrerede revisorer. Betænkningen er omdelt til tingets medlemmer.

I revisorudvalget har der været enighed om at fastslå, at der er et behov for at etablere en særlig gruppe revisorer ved siden af de statsautoriserede, og i betænkningen er det dokumenteret, at der set ud fra såvel erhvervsorganisationernes som skattemyndighedernes synspunkter bør institueres en sådan gruppe revisorer. Nærværende lovforslag er identisk med betænkningens udkast til forslag til lov om registrerede revisorer, hvis indhold alle parter i revisorudvalget har været enige om, idet der dog af repræsentanten for Foreningen af statsautoriserede Revisorer er afgivet en mindretalsudtalelse, som jeg senere skal vende tilbage til.

Det forventes, at en gennemførelse af den nyordning, som indeholdes i lovforslaget, vil medføre en forbedring af særlig de mindre erhvervsvirksomheders muligheder for at få en kvalificeret regnskabsmæssig bistand, som det må antages at der vil blive et stigende behov for, ligesom det må påregnes, at skattemyndighederne vil kunne opnå en lettelse ved ligningsarbejdet gennem mere omhyggeligt og betryggende førte skatteregnskaber.

Blandt de fordele, der i betænkningen anføres til støtte for gennemførelsen af nyordningen, vil jeg gerne særlig pege på,